

## ارائه مدل مفهومی جغرافیای کاربردی در آموزش علوم به کودکان استثنائی (تیزهوشان) با رویکرد نانو تکنولوژی (مطالعه موردی: مدارس منطقه ۲ تهران)<sup>۱</sup>

کتابیون تیموریان<sup>۲</sup>

مربي واحد يادگار امام (ره) شهرري، دانشگاه آزاد اسلامي، تهران، ايران

پروانه زيويار

دانشیار واحد يادگار امام (ره) شهرري، دانشگاه آزاد اسلامي، تهران، اiran

فریبا مصطفوی

مربي واحد يادگار امام (ره) شهرري، دانشگاه آزاد اسلامي، تهران، اiran

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۵/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۱/۲۵

### چکیده

جغرافیای کاربردی از زمان حیات انسان پا به عرصه وجود نهاد و پایی به پای انسان و در تمام ابعاد زندگی او رخنه کرد و تکامل یافت. یکی ازین تکاملات ظهور فناوری نانو به عنوان موج چهارم انقلاب صنعتی بود که علاوه بر انقلابی که در جهان به پا کرد، هیاهویی در نظامهای آموزش کشورهای دنیا به وجود آورد تا افراد متخصص را در این زمینه تربیت کند. برنامه‌های متنوع آموزشی برای رده‌های مختلف سنی نشان از توجه همه‌جانبه به سرمایه‌گذاری در این فناوری دارد. فناوری نانو، پدیده‌ای عظیم است که در تمامی گرایش‌های علمی راه یافته و از فناوری‌های نوینی است که با سرعت هرچه تمام‌تر در حال توسعه می‌باشد. لذا هدف پژوهش حاضر ارزیابی معیارهای استاندارد آموزشی، معایب و مزایای خدمات آموزشی و ارائه راهکارها و پیشنهاد الگوهای مناسب انتقال دانش و افزایش آگاهی دانش‌آموzan در ارتباط با مدل‌های مفهومی و هنرهای تجسمی آموزش دانش جدید نانو به زبان ساده و قابل فهم برای دانش‌آموzan می‌باشد. پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع کاربردی و توسعه‌ای و به لحاظ روش انجام تحقیق، توصیفی و تحلیلی می‌باشد. برای دستیابی به ادبیات نظری پژوهش از روش‌های توصیفی و استنادی با مرور ادبیات مربوط به مفاهیم فناوری نانو و همچنین روش‌های تحلیلی برای پاسخ سوالات و شاخص‌های تأثیرگذار بر یادگیری نانو در مدارس محدوده موردمطالعه از نرم‌افزار spss استفاده شده است. با توجه به یافته‌های تحقیق و نتایج به دست آمده از آزمون T test در تحلیل حاصل از نرم‌افزار spss نشان داد که مؤلفه هنرهای تجسمی که شامل گویه آموزش با استفاده از ابزارهای آموزشی (کتاب، عکس و...) با ضریب معناداری ۳/۶۸، آموزش با استفاده از اینیمیشن‌های کمک‌آموزشی با ضریب ۳/۶۲ و گویه‌ها مدل‌های مفهومی که شامل تجهیز آزمایشگاه‌های دانش‌آموزی به فناوری نانو با ضریب ۳/۶۶ به ترتیب اهمیت بالاترین ضریب را به خود اختصاص داده‌اند. نتایج کلی تحلیل بیانگر این است که هنرهای تجسمی بیشترین ضریب و بیشترین تأثیر را در یادگیری و آموزش فناوری نانو تکنولوژی در مدارس خواهند داشت. همچنین برای نشان دادن تأثیر هر مؤلفه از تحلیل سلسله مراتبی AHP از طریق نرم‌افزار EXPERT CHOICE استفاده شد که محاسبه نشان داد که هنرهای تجسمی (A) با امتیاز ۰/۱۸۸ و مدل‌های مفهومی (B) با امتیاز ۰/۰۸۱ به ترتیب دارای بیشترین اهمیت در آموزش کودکان تیزهوشان نانو تکنولوژی می‌باشند.

**وازگان کلیدی:** جغرافیای کاربردی، مدل‌های مفهومی، نانو تکنولوژی، منطقه ۲ تهران.

۱- مقاله حاضر مستخرج از طرح پژوهشی تحت عنوان "طراحی مدل‌های مفهومی با استفاده از هنرهای تجسمی جهت آشنایی کودکان استثنائی (تیزهوشان) با فناوری نانو" می‌باشد که با همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد يادگار امام (ره) شهرري انجام گرفته است.

۲- (نویسنده مسئول)

## مقدمه

در دهه ۱۹۶۰، تحول بزرگ در جغرافیای کاربردی با انقلاب کمی در جغرافیا شروع می‌شود، هرچند که انقلاب کمی در جغرافیا، در سطوح جهانی وسعت نمی‌یابد و حتی بسیاری از جغرافیدانان هنوز هم به جغرافیای ستی خود و فادر مانده‌اند، اما با وجود این، دانش جغرافیا با نگاه دوباره به درون و محتوى خود، تحلیل‌های فراوانی از فضای زندگی به دست می‌دهد و نظریه‌های تازه‌ای را مطرح می‌کند. این دگرگونی، روش تحقیق در جغرافیا را نیز دگرگون می‌سازد و آن را ساخت دوباره می‌بخشد. در دهه ۱۹۷۰، جغرافیای کاربردی تولدی دوباره می‌یابد و آغاز مسیرهای جدید در جغرافیا، از شاخه‌های مختلف جغرافیای انسانی شروع می‌شود. در تفکرات جدید جغرافیا کاربردی، عقب‌ماندگی‌های ناحیه‌ای، نگرش‌های تازه به برنامه‌ریزی ناحیه‌ای، در رابطه با نیازهای اساسی انسان، مسائل پیچیده محیط‌زیست، آینده‌نگری و... مطرح می‌شود. از تاریخچه جغرافیای کاربردی که به طور فشرده در اینجا گفته شد چنین بر می‌آید که این بخش از جغرافیا، در همه رویدادها، حوادث تاریخی، سیاست عمومی کشورها، خط مشی سیاسی- اقتصادی و بالاخره در فضای فکری رهبران کشورها نقش اساسی داشته است. چنانکه تفکرات جغرافیایی آن در جان هربرتسن در افکار لرد کرزن وزیر امور خارجه معروف انگلیس و نایب‌السلطنه هند و سایر بلندپایگان انگلیسی، عقاید جغرافیایی کارل هاووس هوفر در رایش سوم و شخص هیتلر، نظریات الیزه رکله استاد جغرافیای دانشگاه‌های فرانسه و از بزرگان مکتب آثارشیسم در ادراکات محیطی استالین و مائو و بالاخره، استخدام عده‌ای از بر جسته‌ترین جغرافیدانان دنیا در سازمان‌های جاسوسی باید توجه داشت که در موارد بسیار، جغرافیای کاربردی، تحت تأثیر یکی از مکتب‌های فلسفی و اجتماعی قرار می‌گیرد که پرآگماتیسم، پوزیتیویسم، رآلیسم، رادیکالیسم، اگزیستانسیالیسم، فانکشنالیسم (کارکردگرایی) از آن جمله است (shakouei, 1995: 6-1). انرژی یکی از چالش‌برانگیزترین نیازهای بشریت محسوب شده و در اولویت رفاه انسانی جای می‌گیرد (Hung, 2011: 37). اصطلاح فناوری نانو از ترکیب دو کلمه به وجود می‌آید: پیشوند عددی یونانی با اشاره به یک میلیارد و تکنولوژی کلمه. به طور کلی نانو تکنولوژی در اندازه زیر  $1/100$  متر یا  $10^{-9}$  متر می‌باشد (یک نانومتر یک میلیارد متر است  $9 \times 10^{-10}$  متر) (Bhushan, 2004: 36). نانوتکنولوژی<sup>۱</sup>، توانمندی تولید مواد، ابزارها و سیستم‌های جدید با در دست گرفتن کنترل در سطح مولکولی و اتمی با استفاده از خواصی است که در آن سطوح ظاهر می‌شود. برای نانوتکنولوژی کاربردهایی در حوزه‌های تشخیص پزشکی، غذا، دارو، بیوتکنولوژی، محیط‌زیست، انرژی، شیمی، فیزیک و غیره بر شمرده‌اند که این فناوری را به عنوان یک زمینه‌ی فرارشته‌ای و فرا بخشی مطرح می‌کند (Nanotechnology Policy). (Studies, 2001).

ماهیت فرا رشته‌ای علوم و تکنولوژی نانو به عنوان توانمندی تولید مواد و ابزارها و سیستم‌های جدید با دقت اتم و مولکول، دیر یا زود تأثیر خود را در بخش پزشکی و بهداشت، از جمله سیستم رسانش دارو در داخل بدن خواهد گذاشت. مصرف دارو در حال حاضر به صورت حجمی است، به طوری که اغلب سلول‌های خاصی از بدن نیاز به دارو دارند (Same: 13). مقوله نانو فناوری نامی است که از اوایل سال‌های هشتاد میلادی بر پروژه‌ای که بیست سال قبل از

<sup>۱</sup>. Nanotechnology

آن تاریخ، یعنی در سال ۱۹۵۹ توسط ریچارد فایمن<sup>۱</sup> استاد فیزیک نظری در استیتو<sup>۲</sup> در کالیفرنیا مطرح شد، بنانهاده شد. نانوتکنولوژی می‌تواند در حل مسائل جدی بشریت مانند تغییرات آب و هوایی یا بیماری‌های مرگبار کمک کند. این پدیده چشم‌انداز بسیار امیدوارکننده‌ای است برای تبدیل تحقیقات بنیادی به نوآوری‌های موفق که نه تنها برای افزایش رقابت صنعت بلکه برای ایجاد محصولات جدید که باعث تغییرات مثبت در زندگی ما خواهد شد (simonis,etal,2006:4). ظهور فناوری نانو علاوه بر انقلابی که در جهان به پا کرد، هیاهویی در نظام‌های آموزش کشورهای دنیا به وجود آورد تا افراد متخصص را در این زمینه تربیت کنند برنامه‌های متنوع آموزشی برای رده‌های مختلف سنی نشان از توجه همه‌جانبه به سرمایه‌گذاری در این فناوری دارد (park,2007:3). کشور ما ایران هم که در زمینه فن‌آوری نانو جایگاه مناسبی دارد، برنامه‌های گوناگونی برای آموزش این فن‌آوری به دانش‌آموزان دارد که بیشتر برنامه‌ها مربوط به آموزش دانش‌آموزان دبیرستانی است. توجه کمتر به آموزش فناوری نانو به دانش‌آموزان ابتدایی می‌تواند پیامدهایی سویی برای کشور داشته باشد که به مرور زمان مشخص می‌شود. بدین ترتیب در آشنایی کودکان با فناوری نانو دانش‌آموزان قادر خواهد بود علوم جدید را به زبان ساده از طریق تعامل دوگانه بشناسند. با پیشرفت سریع علوم، وظیفه ما ایجاد زمینه‌های مساعد آموزشی برای دانش‌آموزان است، نانو در آینده‌ای نه چندان دور بخش عظیمی از فعالیت‌های بشر را فرامی‌گیرد، از این‌رو از طریق مدل‌های تجسمی و تعامل دوگانه فن‌آوری و علوم زیستی و فیزیک می‌توان به این هدف رسید. کشور ما در زمینه فناوری نانو در جهان رتبه هفتم و در کشورهای اسلامی خاورمیانه مقام اول را به خود اختصاص داده است و با توجه به جمعیت جوان و ویژگی‌های فرهنگی وجود دانشگاه‌های متعدد در اقصی نقاط کشور، پتانسیل بالقوه بسیار مناسبی جهت توسعه‌ی مدل‌های تجسمی از طریق فناوری‌های جدید بخصوص تکنولوژی نانو وجود دارد. به این جهت در پژوهش حاضر سعی شده است چگونگی استفاده از مدل‌های تجسمی را با استفاده از فناوری‌های مدرن به‌طور عام و فناوری‌های نانو به‌طور خاص در انتقال آموزه‌های فناوری جدید جهان به کودکان کشورمان مورد استفاده قرار دهد. لذا سؤالات اصلی تحقیق بدین صورت شکل می‌گیرند:

طراحی مدل‌های مفهومی و هنرهای تجسمی چگونه در آشنایی کودکان تیزهوش با فناوری نانو نقش دارند؟ مدل‌های مفهومی و هنرهای تجسمی کدامیک در یادگیری سریع‌تر دانش‌آموزان نقش مهم‌تری دارند؟ این مقاله از نظر هدف، کاربردی بوده و از نظر روش تحقیق تحلیلی می‌باشد. محدوده زمانی تحقیق، پاییز و زمستان ۱۳۹۵ و محدوده مکانی آن، منطقه ۲ استان تهران می‌باشد. گردآوری داده‌ها با استفاده از روش کتابخانه‌ای و تکمیل پرسشنامه صورت گرفته است. جامعه آماری این تحقیق، دانش‌آموزان تیزهوش منطقه ۲ استان تهران می‌باشند که جمعیت آن‌ها بر طبق سرشماری ۱۳۹۰؛ برابر ۳۶۶۳ می‌باشد (Iran Statistics Bureau,2011). محاسبه حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۴ نفر محاسبه شده است. همچنین احتمال خطای نمونه‌گیری کمتر از 0.05 و دقت احتمالی هم 0.05 در نظر گرفته شد (Hafezia,2010). با توجه به جامعه آماری تحقیق که برابر با ۳۶۶۳ نفر می‌باشد از این‌رو حجم نمونه در سطح اطمینان ۹۵ درصد برابر است با ۳۸۱ نفر. روش نمونه‌گیری از نوع تصادفی

<sup>1</sup>. Richard Feynman

<sup>2</sup>. Caltech

طبقه‌بندی شده می‌باشد. در این روش انتخاب حجم نمونه متناسب با اندازه جمعیت و همگونی یا ناهمگونی جامعه آماری در هر یک از محدوده‌های تحقیق می‌باشد(Sarmad & et al,2013).

$$n = \frac{\frac{t^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left( \frac{t^2 pq}{d^2} - 1 \right)} \quad n = \frac{\frac{(1.96)^2 (0.7) (0.3)}{(0.05)^2}}{1 + \frac{1}{36663} \left( \frac{(1.96)^2 (0.7) (0.3)}{(0.05)^2} - 1 \right)} = 381$$

ابزار جمع‌آوری اطلاعات، یک پرسشنامه ۱۰ سؤالی بود که با استفاده از مقیاس‌گذاری لیکرت پنج گزینه‌ای طراحی شده و در بین اعضای نمونه آماری توزیع گردید. مقیاس اندازه‌گیری داده‌ها ترتیبی است از این‌رو برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون T-یک‌طرفه و روش طیف مطلوبیت در سطح ۹۵٪ استفاده شد. داده‌ها در محیط نرم‌افزار spss تجزیه و تحلیل شدند. پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ تائید گردید و بر طبق جدول زیر میزان پایایی مؤلفه‌ها در سطح قابل قبولی می‌باشد.

جدول ۱. نتایج آزمون آلفای کرونباخ

| آزمون آلفای کرونباخ | ۰/۷۷ | ۰/۸۵ | مؤلفه‌های پرسشنامه | مؤلفه‌های تجسسی | مؤلفه‌های مفهومی |
|---------------------|------|------|--------------------|-----------------|------------------|
|                     |      |      |                    |                 |                  |

(Source: Researcher results, 2017)

درنهایت برای ارزیابی میزان تأثیر هر مؤلفه از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی AHP استفاده شده است. فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، یکی از روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره است که برای اولین بار توسط آل ساعتی در سال ۱۹۸۰ مطرح شد. اساس این روش مقایسات زوجی است و هنگامی که تصمیم‌گیرنده با چندین شاخص کمی و کیفی روبروست روش مناسبی است. فرآیند تحلیل شبکه با شناسایی و اولویت‌بندی عناصر تصمیم‌گیری شروع می‌شود، این عناصر شامل هدف‌ها، معیارها یا مشخصه‌ها و گزینه‌های احتمالی می‌شود که در اولویت‌بندی به کار گرفته می‌شوند. فرآیند شناسایی عناصر و ارتباط بین آن‌ها به ایجاد یک ساختار سلسله مراتبی منجر می‌شود، ساخت سلسله مراتبی به این دلیل است که عناصر تصمیم‌گیری را می‌توان در سطوح مختلف خلاصه کرد (Bowen, 1993:33). این فرآیند روشنی مناسب جهت اتخاذ تصمیمات پیچیده‌ای که عناصر و فاکتورهای تصمیم‌گیری در آن از جنس کیفیت بوده و به سختی می‌توان آن‌ها را به جنس کمیت تبدیل نمود. در این روش پس از ایجاد ساختاری سلسله مراتبی از عناصر تصمیم‌گیری (هدف، معیارها و گزینه‌ها) مقایسه دوبعدی هر سطح از عناصر صورت می‌پذیرد که بدین ترتیب وزن هر عنصر در یک خوشه یا سطح تعیین و به منظور حصول اطمینان از ثبات اوزان تعیین شده جهت دستیابی به هدف موردنظر، اقدام به محاسبه نرخ سازگاری آن‌ها می‌گردد(Aghaei, 2007:4).

### مبانی نظری

#### نانو تکنولوژی

نانوتکنولوژی<sup>۱</sup>، توانمندی تولید مواد، ابزارها و سیستم‌های جدید با در دست گرفتن کترول در سطح مولکولی و اتمی با استفاده از خواصی است که در آن سطوح ظاهر می‌شود. برای نانوتکنولوژی کاربردهایی در حوزه‌های تشخیص

<sup>۱</sup>. Nanotechnology

پزشکی، غذا، دارو، بیوتکنولوژی، محیط‌زیست، انرژی، شیمی، فیزیک و غیره بر شمرده‌اند که این فن‌آوری را به عنوان یک زمینه‌ی فرارشته‌ای و فرا بخشی مطرح می‌کند (Nanotechnology Policy Studies, 2001:12).

### تکنولوژی آموزشی

تکنولوژی آموزشی عبارت است از روش سیستماتیک طراحی، اجرای و ارزشیابی کل فرایند تدریس و یادگیری که بر اساس هدف‌های معین و یا بهره‌گیری از یافته‌های روان‌شناسی یادگیری و علم ارتباطات و به کارگیری منابع مختلف- اعم از انسانی و غیرانسانی- به منظور آموزش مؤثرتر تنظیم و اجرا می‌شود (Movaghaghin, 1974:12).

### هنر مفهومی

گونه‌ای از هنر تجسمی است که در آن مفهوم یا ایده موجود در اثر، بر زیبایی‌شناسی معمول و مواد به کاررفته برای خلق آن اولویت دارد. در هنر مفهومی ایده با مفهوم مهم‌ترین جنبه کار است (lose Esmi, 2001:15).

### معیارهای تکنولوژی آموزشی از طریق هنرهای تجسمی

خلق یک نظام آموزشی که قابلیت تربیت افراد برای زیستن در جهانی متغیر را داشته باشد از اولویت‌های جامعه مدرن است؛ بنابراین جای تعجب نیست که بسیاری از نظام‌های آموزشی فن‌آوری‌های نوین آموزشی را در فرآیند تدریس و یادگیری به کارگیرند تا یک نظام آموزشی پیشرفته و به تبع آن ملتی پیشرفتی تربیت نمایند (Kinelev, 2000:16). بر اساس یافته‌های روان‌شناسی یادگیری، دانش آموzan از طریق دیدن و به کارگیری وسایل مختلف، مطالب درسی را بهتر و راحت‌تر می‌آموزند، زیرا وسایل کمک‌آموزشی به سبب فعل حواس مختلف دانش آموzan، امر آموزش را واقعی‌تر، عملی‌تر و دل‌پذیرتر می‌سازند (Abasi, 1992). عوامل زیادی در عدم کاربرد تکنولوژی و وسایل کمک‌آموزشی دخیل هستند. از جمله این عوامل می‌توان به عدم اطلاع معلمان از مفهوم تکنولوژی، تراکم دانش آموzan در کلاس، عدم تمرین عملی معلمان در مراکز آموزش تربیت‌علم و آموزش ضمن خدمت، عدم امکانات فیزیکی و تجهیزات کافی در مدارس، عدم تطبیق محتوا و حجم کتاب‌ها با ساعات کلاس درسی در هفته و استفاده اکثر معلمان از روش سنتی تدریس به علت عادت و ساده بودن، اشاره کرد (Mashayekhi, 1993).

تکنولوژی آموزشی عبارت است از روش سیستماتیک طراحی، اجرا و ارزشیابی کل فرایند تدریس و یادگیری که بر اساس هدف‌های معین و یا بهره‌گیری از یافته‌های روان‌شناسی یادگیری و علم ارتباطات و به کارگیری منابع مختلف- اعم از انسانی و غیرانسانی- به منظور آموزش مؤثرتر تنظیم و اجرا می‌شود. هدف این روش (تکنولوژی آموزشی) رسیدن به آموزش مؤثرتر، یعنی افزایش کیفیت و کمیت یادگیری است (Mohamadifar, 2013). قلمرو تکنولوژی آموزشی، طراحی، اجرا و ارزشیابی کل فرایند تدریس و یادگیری است. از این‌رو، از یافته‌های روان‌شناسی- بخصوص روان‌شناسی یادگیری و علوم ارتباطات- به طور عملی استفاده می‌شود. گسترش ارتباطات و مهارت‌هایی که به کارگیری روش‌های تازه‌ی تعلیم و تربیت مبنی بر علم و فناوری مسیر دستیابی به آن را هموار می‌کند. فناوری‌ها که بسیاری از جنبه‌های زندگی بشر را از خود متأثر کرده است، دنیایی متفاوت از دیروز ساخته که زندگی در آن مهارت‌ها و توانمندی‌های تازه‌ای می‌طلبد (Movaghaghin, 1974:12).

پیش از شکل‌گیری و ظهور مفهوم جدید تکنولوژی آموزشی، این عنوان به تکنولوژی ابزارهای سمعی و بصری (سخت‌افزارها) اطلاق می‌شد. در این مرحله ابزارها و وسائل سمعی و بصری رونق خاصی پیدا کردند. هدف از کاربرد این وسائل، کمک به معلم در امر آموزش بود. انواع پروژکتورهای فیلم و اسلامی، تلویزیون، رادیو، تخته‌سیاه و... همه جزو وسائل سمعی و بصری محسوب می‌شدند. از این‌رو، این وسائل عملاً به نام وسائل کمک‌آموزشی معروف شدند. در مرحله دوم، انواع مواد آموزشی، به‌ویژه نرم‌افزارها (خوارک دستگاه‌های سمعی و بصری، مانند فیلم، اسلامی، طلق شفاف، نوار ویدیو، ...) توسعه پیدا کردند؛ به ترتیبی که انواع عکس‌ها، کتاب‌ها، کیت‌ها و بازی‌های آموزشی، یکی بعد از دیگری وارد صحنه آموزشی شدند. در همین دوره استفاده از اشیای سه‌بعدی و اشیای حقیقی در کلاس‌های درس معمول شد. از طرف دیگر، اهل فن به تدریج تذکر می‌دادند که تدریس موفقیت‌آمیز، مستلزم یادگیری موفقیت‌آمیز نیست. در طرز تفکر اول، معلم محول تمام فعالیت‌های آموزشی است و آموزش (تدریس) اصل به حساب می‌آید. ولی در برداشت دوم، دانش‌آموز یا به عبارت بهتر، یادگیری هدف غایی آموزش است. آثار این طرز تفکر در مرحله سوم تکامل تکنولوژی، به‌خوبی نمایان شد. در مرحله سوم، کل فرایند تدریس و یادگیری به صورت یک سیستم واحد آموزشی مورد توجه قرار گرفت که محور اصلی سیستم را دانش آموزان تشکیل می‌دهد. بر اساس این طرز تفکر، هدف‌های آموزشی تعیین می‌شود. محتوای درسی و تجارب آموزشی تنظیم می‌گردد، توانایی فردی دانش‌آموزان مشخص می‌شود؛ برنامه‌های آموزشی به‌طور منطقی به اجرا درمی‌آیند و از کل فرایند آموزشی و یادگیری ارزشیابی به عمل می‌آید (Brown, 2010: 15).

### جغرافیای کاربردی

جغرافیا دانش گران‌مایه ایست که ریشه در اولین هسته‌های کانون بشری دارد. از ظهور علمی آن بیش از هزار سال می‌گذرد. از آغاز آگاهی‌های جغرافیایی نه تنها کنجکاوی بشر را پاسخ‌گو بود بلکه در امور روزمره و روابط انسانی کاربردهای علمی نیز داشت. در سده‌های اخیر توجه به این دانش و گسترش آن بیشتر در سیطره کوشش علمای اروپایی قرار گرفت. از دوره باستان جغرافیدانان همواره بر کاربرد علم جغرافیا در مسائل مختلف زندگی تأکید می‌کردند. چنانکه استرابو که عده‌ای او را اولین جغرافیدان در زمینه جغرافیای کاربردی می‌دانند معتقد بود که جغرافیدان باید عمر خود را وقف آن چیزی بکند که عملاً مهم است. استрабو عقیده داشت که تألفات جغرافیایی او می‌تواند امپراتور را در اداره امپراتوری روم یاری دهد. در علم جغرافیا این جریان فکری به هنگام شروع بهره‌کشی‌های استعماری بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد و جغرافیدانان معتقد می‌شوند که حرفة آن‌ها علاوه بر آموزش و پرورش قادر است عملاً در حل مسائل فضای زندگی مؤثر افتد. از این تاریخ به بعد جغرافیدانان اروپایی استفاده از کاربردهای جغرافیایی را به دولت‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های اقتصادی کشور و اراده امپراتوری‌ها واگذار می‌کنند. امروزه جغرافیای کاربردی شاخه کاملاً تخصصی در جغرافیا و یک مرحله کامل در گردآوری اطلاعات، تحلیل مسائل و روند تصمیم‌گیری است.

## مکاتب تأثیرگذار تکنولوژی آموزشی

### ۱. مکتب رئالیسم

ابتدای قرن نوزدهم یا سال ۱۸۰۰ میلادی شروع نسل اول آموزش از دور یا آموزش مکاتبی است که به دنبال صنعتی شدن و با تقسیم کار بر مبنای تخصصی انجام گرفته است که انعطاف‌پذیری در سازمان پایین می‌آید و جهت‌گیری غیرشخصی می‌شود. با توجه به صنعتی شدن مبنای انسانی کمتر مورد عنایت واقع می‌شود که خود منجر به نظریه بوروکراسی گردید.

نسل اول آموزش از دور به لحاظ روانشناسی با مکتب روانشناسی رفتارگرایی بیشتر در ارتباط است. بر مبنای رفتارگرایی تقسیم مفاهیم پیچیده به اجزای کوچک موردنمود توجه قرار گرفت و وظیفه استاد، تنظیم تقویت‌کننده‌هایی بود که بر اساس آن دانشجویان به یادگیری می‌پرداختند و بدون تردید می‌توان گفت که در ابتدای قرن بیستم رویکرد اثبات‌گرایی در پاگیری مرحله نخستین این نظام آموزشی یعنی آموزش مکاتبی و برنامه‌ای دخیل بوده است که خود برگرفته از مکتب رئالیسم است.

طبق فلسفه واقع‌گرایی دانش عینی مستقل از یادگیرنده وجود دارد و معلم می‌تواند این دانش را به کمک زبان به یادگیرنده‌گان انتقال دهد؛ بنابراین، در جهان هستی اشیاء، رویدادها و فرایندها وجود دارند و ادراک همه انسان‌ها و همه اندیشه‌ها یا نظریه‌پردازی‌ها درباره آن‌ها مستقل‌اند. آن‌ها بدین معنی مستقل‌اند که اگر هیچ انسانی وجود نمی‌داشت که آن‌ها را ادراک کند یا درباره آن‌ها بیندیشد بازهم به موجودیت خود ادامه می‌دادند. دانش مربوط به جهان هستی از راه تجربه یادگیرنده یا کاربرد حواس او به دست می‌آید و یادگیری عبارت است از انتقال این دانش از جهان بیرون به درون یادگیرنده.

دانشمندان و فلاسفه هم عقیده با این مکتب انسان‌ها را ماشین‌هایی کامل و باهوش می‌دانند که اطلاعات جهان پیرامونی را به صورت تراکمی در ذهن خود انباشته می‌سازند. طبق این دیدگاه معلمان مجبوب با فراهم آوردن تجارب متنوع یادگیری می‌توانند در رسانیدن یادگیرنده‌گان به هدف‌های گوناگون یادگیری توفيق یابند (Sief, 2000).

### ۲. مکتب اگزیستانسیالیسم

پیشرفت نظریه‌های یادگیری شناختی منجر به استفاده از سازمان دهنده‌های پیشرفت‌هایی شد که آموزش از دور را وارد دنیای رسانه‌ای جدید کرد. تمایز نسل اول و دوم در زمان است. قطع وابستگی به زمان در نسل دوم مشهود است زیرا نوارهای تصویری به وجود آمد که باقابلیت متوقف ساختن و بازبینی است و به یادگیرنده این اجزاء را می‌دهد که در کار خودکتری بیشتری داشته باشد. در نسل دوم که موسوم به مدل چند رسانه‌ای است شیوه چاپی با ویدئو و نوارهای صوتی و تصویری تلفیق شد. دانشگاه‌های باز در این نسل تأسیس شد و به تدریج آموزش از دور مطرح شد.

در این نسل تمام ویژگی‌های مکتبه انسان حاصل محیط و برگرفته از آن است. دیدگاه مدرنیته یک دیدگاه قاعده‌گرا و نظم محور است که بعد از ۱۶۰۰ میلادی در اروپا شکل گرفت. فرهنگ و علم در دوران مدرنیته دنیای بدون زنان را تصویر می‌کشد این عقیده که مردان برتر از زنان هستند زمینه‌های خشونت علیه زنان را فراهم کرد. آنچه در

مدرنیسم اتفاق افتاد روند معرفت‌شناختی مبتنی بر عینیت‌گرایی است به این معنی که آنچه عینیت پذیر باشد علمی است و ارجحیت و اعتبارش بیشتر است؛ بنابراین تأکید بر بنیادهای ثابت و ویژگی‌هایی متأثر از آن و اعتقاد به طبیعت ثابت و متفاوت زن و مرد کم این ایده و تصور را به وجود آورد که آثار و خدمات مردان برای توسعه در جامعه از عینیت و قدرت بیشتری برخوردار است بنابراین نگاه معرفت‌شناسانه مدرنیسم در حوزه قضاوت‌های انسان‌شناختی آن وارد شد.

### ۳. رویکرد انتقادی و دیدگاه نسبیت‌گرایی

نسل سوم آموزش از دور که موسوم به مدل یادگیری دوربرد است با ورود کامپیوترهای شخصی در سال ۱۹۸۰ و ویدئو کنفرانس‌های دوسویه رونق گرفت که دو تفاوت عمده دارد: تبادل اطلاعات و تعامل دانشجو با دانشجو و با استاد.

به عبارت دیگر وضعیت مهم این مدل تعامل هم‌زمان و ناهم‌زمان است. بنیان‌گذاران نسل سوم به دانشجویان فرصت دادن تا در تولید و بازتولید معرفت به صورت انفرادی نقش داشته باشند. پیشرفت‌های فناوری در طول دهه ۱۹۹۰ با استفاده از تکنولوژی‌های یادگیری و کامپیوتر به حد چشمگیری افزایش یافت. در این نسل تعامل دانشجویان با یکدیگر و با استاد افزایش و زمان موردنیاز کاهش یافت.

به لحاظ فلسفی این نسل بر اساس نظریه‌های یادگیری سازند گرایی طراحی شده است. سازند گرایان یادگیرنده را فردی فعال می‌دانند. به اعتقاد آن‌ها دانش و یادگیری از بیرون کسب نمی‌شود بلکه اطلاعات اخذشده و متعاقب آن تفسیر و پردازش شخصی صورت می‌گیرد. یادگیرنده در مرکز یادگیری و آموزش‌دهنده نقش مشاور و تسهیل‌کننده دارد. یادگیرنده‌گان در این دیدگاه اجازه دارند معرفت را بسازند که درنتیجه امر اختراع صورت می‌گیرد. در این دیدگاه احساسات، عواطف و علاقه‌شخاصی در تولید معرفت نقش دارد. نظریه پردازان سازه گرا معتقدند که یادگیرنده‌گان اطلاعات را بر اساس واقعیت تعبیر و تفسیر می‌کنند و از طریق مشاهده و پردازش یاد می‌گیرند، بدین ترتیب دانش فردی بنا می‌شود.

### ۴. مکتب پراغماتیسم

واژه پراغماتیسم مشتق از لفظ یونانی (pragma) و به معنی عمل است. این واژه اول بار توسط چارز سندرز پرس<sup>6</sup>، منطق‌دان آمریکایی به کار برده شد. مقصود او از به کاربردن این واژه، روشی برای حل کردن و ارزشیابی مسائل عقلی بود؛ اما به تدریج معنای پراغماتیسم تغییر کرد.

اکنون، پراغماتیسم به نظریه‌ای مبدل شده که می‌گوید: حقیقت چیزی است که از دیدگاه انسان، خوب باشد. به سخن دیگر، پراغماتیسم یعنی اینکه درباره هر نظریه یا آموزه‌ای باید بر پایه نتایجی که از آن به دست می‌آید، داوری کرد. به نظر پراغماتیست‌ها، اگر عقیده‌ای به نتیجه خوب و کارآمد برای انسان بینجامد، باید آن را حقیقی قلمداد کرد. حقیقت چیزی نیست که مستقل و مجرد از انسان وجود داشته باشد. تا قبل از این، نظریه اصلی و رایج درباره

<sup>6</sup>. Charles sanders pierce

حقیقت این بود که حقیقت امری است جدا از انسان؛ چه کسی آن را بشناسد، چه نشناشد (فرهنگ جامع سیاسی، سروژه «پرآگماتیسم»).

اما پرآگماتیسم قائل به این شد که حقیقت امر جدایی از انسان نیست؛ بلکه تنها دلیل برای اینکه یک نظر درست و حقیقی است و یک نظر، باطل و خطأ، این است که اولی در عمل به درد انسان بخورد و برای او کارآمد و مؤثر باشد و دیگری چنین نباشد. به این ترتیب، معنای صدق قضیه در پرآگماتیسم تغییر یافت. صدق هر گزاره، فقط توسط نتایج عملی آن سنجیده می‌شود نه در مقایسه با واقعیت خارجی. یک فکر یا عقیده تا وقتی که فقط عقیده‌است، به خودی خود نه صحیح است و نه غلط؛ بلکه فقط در جریان آزمایش و کاربرد عملی آن است که بر حسب نتایجی که از آن در نظر گرفته می‌شود، صادق یا کاذب می‌شود. نتایج مکتب پرآگماتیسم در جغرافیا به این صورت مطرح شد:

۱. فضای جغرافیایی که از معرفت، دانش و خطأ ترکیب شده است.

۲. فضای جغرافیایی که به موازات علم تغییر می‌کند.

۳. فضای جغرافیایی که در اثر حل عملی مسائل انسانی ساخته می‌شود.

۴. فضای جغرافیایی که تجلی گاه عوامل انسانی یا انسان است.

۵. حقیقت فضای زندگی که از تجارب انسانی به دست می‌آید.

۶. قوانین فضای زندگی که برای فرضیه‌ها ثمر بخش است.

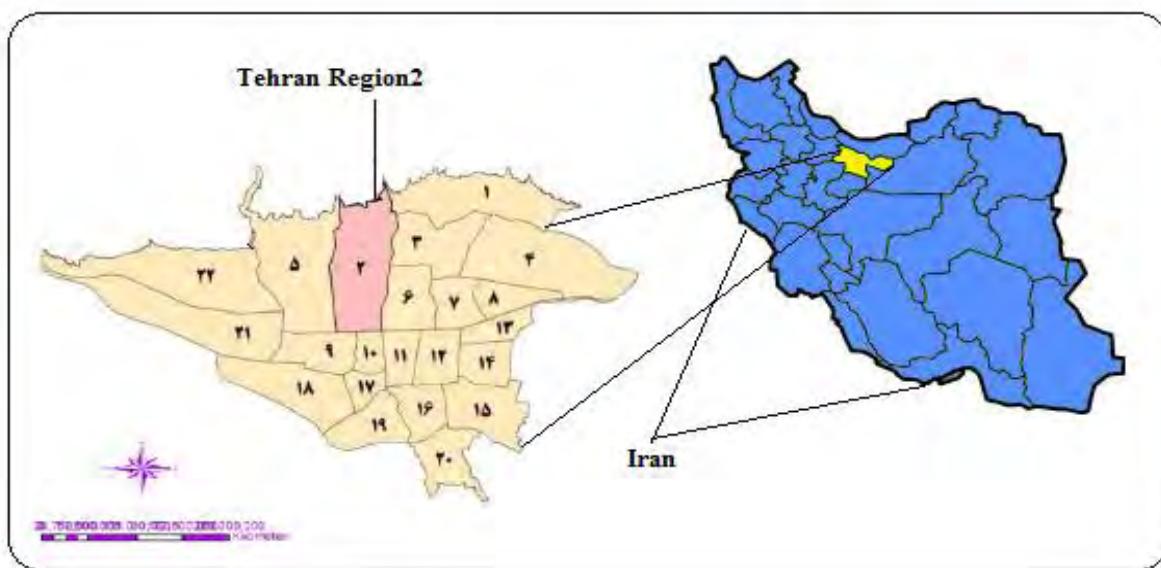
۷. مطالعات جغرافیایی با مسائل عملی انسان در فضای زندگی سروکار دارد.

۸. مسائل جغرافیایی به نحو مطلوبی با روش علمی- قیاسی بررسی می‌شوند.

مثالاً زان گوتمن در بحث توسعه صنعتی ژاپن این مکتب را یکی از عوامل مهم توسعه مطرح کرد  
.shakouei,1995:197-198)

#### محدوده مورد مطالعه

استان تهران به مرکزیت شهر تهران، با وسعتی حدود ۱۲۰,۹۸۱ کیلومتر مربع، بین ۳۴ تا ۳۶,۵ درجه عرض شمالی و ۵۰ تا ۵۳ درجه طول شرقی واقع شده است. این استان از شمال به استان مازندران، از جنوب به استان قم، از جنوب غربی به استان مرکزی، از غرب به استان البرز و از شرق به استان سمنان محدود است. جمعیت این استان طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۱۳,۲۶۷,۶۳۷ نفر بوده است که ۱۲,۴۵۲,۲۳۰ در نقاط شهری و ۸۱۴,۶۹۸ در نقاط روستایی ساکن هستند. مرکز این استان شهر تهران است (Bureau, 2011 Iran Statistics). منطقه ۲ شهرداری تهران یکی از مناطق شهری تهران است که در شمال شرقی میدان آزادی، از غرب تا شمال غرب تهران ادامه دارد. این منطقه از جنوب به خیابان آزادی، از غرب به بزرگراه اشرفی اصفهانی و بزرگراه محمدعلی جناح و از شرق به بزرگراه شهید چمران محصور است. این منطقه، شامل محله‌های آریاشهر (صادقیه)، شهرآرا، گیشا، شهرک ژاندارمری، شهرک غرب، سعادت‌آباد، فرجزاد، طرشت و... است (Assistance Planning of Tehran Province, 2011). منطقه ۲، بین ۳۵ درجه، ۲۲ دقیقه و ۱۵ ثانیه تا ۳۵ درجه، ۴۳ دقیقه و ۱۲ ثانیه عرض شمالی و ۵۱ درجه، ۲۰ دقیقه و ۳۸ ثانیه تا ۵۱ درجه، ۳۹ دقیقه و ۱۵ ثانیه تا ۳۵ درجه، ۴۳ دقیقه و ۱۲ ثانیه عرض شمالی و ۵۱ درجه، ۲۰ دقیقه و ۳۸ ثانیه تا ۵۱ درجه، ۲۲ دقیقه و ۴۰ ثانیه طول شرقی و در جنوب غربی تهران قرار گرفته است (Tehran Municipality Site, Date of Visit 2017/06/12).



نقشه ۱. محدوده مورد مطالعه پژوهش

(Source: Researcher results, 2017)

## یافته‌ها

برای ارزیابی فناوری نانو بر روی کودکان تیزهوش در محدوده مورد مطالعه از دو مؤلفه هنرهای تجسمی و مدل‌های مفهومی در نظر گرفته شد. این مؤلفه‌ها در مورد مطالعات پیشین انجام شده در مورد موضوع تحقیق استخراج شده است (Mohamadifar 2001, Sarmad 2003, Afroz 2001, Grimlie 2011, Vallas 2003, Bomanveroter 1999).

جدول ۲. شاخص‌های اندازه‌گیری شده در محدوده مورد مطالعه

| گویه           | مؤلفه  |
|----------------|--|
| هنرهای تجسمی   | آموزش با استفاده از تعداد اشکال و فرم اشکال، آموزش با استفاده از رنگ، آموزش با استفاده از حجم، آموزش با استفاده از ابزارهای آموزشی (کتاب- عکس...)، آموزش با استفاده از اینیشن‌های کمک‌آموزشی، آموزش با استفاده از تیزرهای گرافیکی. |
| مدل‌های مفهومی | تجهیز آزمایشگاه‌های دانش آموزی به فناوری نانو، برگزاری نمایشگاه‌های نانو در مدارس، برگزاری مسابقات نانو در مدارس، ایجاد سایت دانستنی‌های نانو.   |

(Source: Researcher results, 2017)

## ویژگی‌های دموگرافیکی محدوده مورد مطالعه

نتایج حاصل از پرسشنامه نشان می‌دهد که ۶۰ درصد از پاسخ‌گویان دانش آموزان و ۴۰ درصد معلمان مدارس ابتدایی بودند. بیشتر پاسخ‌دهندگان دانش آموزان بین ۱۱-۱۰ سال و بیشتر معلمان بین ۳۵-۳۰ سال بودند. سطح تحصیلات دانش آموزان ابتدایی و سطح تحصیلات معلمان کارشناسی به بالا می‌باشد.

## تحلیل تکنیک آموزشی با استفاده از هنرهای تجسمی و مدل‌های مفهومی

در جدول زیر گویه‌های آموزش با استفاده از تعداد اشکال و فرم اشکال، آموزش با استفاده از رنگ، آموزش با استفاده از ابزارهای آموزشی (کتاب، عکس...) و آموزش با استفاده از اینیشن‌های کمک‌آموزشی دارای بیشترین تأثیر و گویه‌های آموزش با استفاده از حجم، آموزش با استفاده از تیزرهای گرافیکی از لحاظ آماری فاقد تأثیر مثبت و معنی داری می‌باشند.

جدول ۳. تحلیل نتایج هنرهای تجسمی و تأثیر روی دانش آموزان

| df  | Sig  | Test value | T      | Mean | هنرهای تجسمی                                       |
|-----|------|------------|--------|------|--|
| ۳۸۱ | ۰/۰۳ | ۳          | ۲/۶۶   | ۳/۱۸ | آموزش با استفاده از تعداد اشکال و فرم اشکال        |
| ۳۸۱ | ۰/۰۳ | ۳          | ۶/۲۴   | ۳/۴۲ | آموزش با استفاده از رنگ                            |
| ۳۸۱ | ۰/۰۲ | ۳          | ۸/۸۵   | ۳/۶۸ | آموزش با استفاده از ابزارهای آموزشی (کتاب- عکس...) |
| ۳۸۱ | ۰/۰۳ | ۳          | -۱/۹۰۷ | ۲/۹۹ | آموزش با استفاده از حجم                            |
| ۳۸۱ | ۰/۰۱ | ۳          | ۸/۸۲   | ۳/۶۲ | آموزش با استفاده از اینیشن‌های کمک‌آموزشی          |
| ۳۸۱ | ۰/۰۳ | ۳          | -۱۱/۹۲ | ۲/۱۶ | آموزش با استفاده از تیزرهای گرافیکی                |

(Source: Researcher results, 2017)

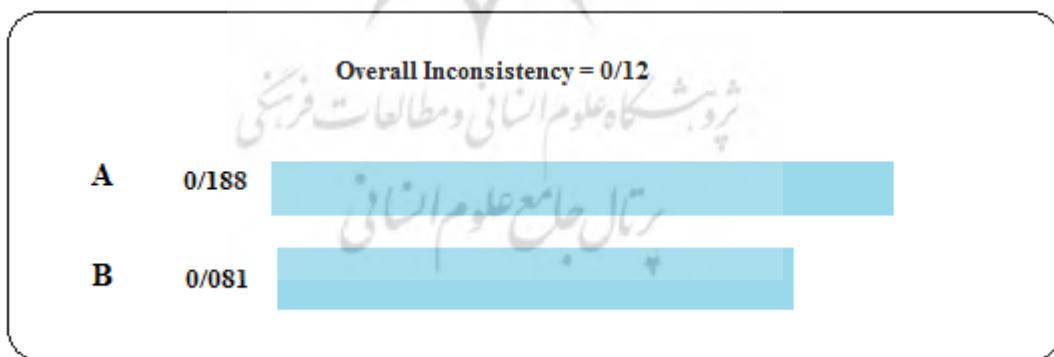
در جدول زیر گویه‌های تجهیز آزمایشگاه‌های دانش آموزی به فناوری نانو، برگزاری نمایشگاه‌های نانو در مدارس، ایجاد سایت دانستنی‌های نانو، دارای بیشترین تأثیر و گویه برگزاری مسابقات نانو در مدارس از لحاظ آماری فقد تأثیر مثبت و معنی‌داری می‌باشند.

جدول ۴. تحلیل نتایج مدل‌های مفهومی و تأثیر روی دانش آموزان

| df  | Sig  | Test value | T      | Mean | مدل‌های مفهومی                                |
|-----|------|------------|--------|------|---|
| ۳۸۱ | ۰/۰۳ | ۳          | ۸/۸۱   | ۳/۶۶ | تجهیز آزمایشگاه‌های دانش آموزی به فناوری نانو |
| ۳۸۱ | ۰/۰۰ | ۳          | ۲/۶۴   | ۳/۱۶ | برگزاری نمایشگاه‌های نانو در مدارس            |
| ۳۸۱ | ۰/۰۲ | ۳          | -۱/۹۰۷ | ۲/۹۹ | برگزاری مسابقات نانو در مدارس                 |
| ۳۸۱ | ۰/۰۱ | ۳          | ۶/۲۰   | ۳/۲۰ | ایجاد سایت دانستنی‌های نانو                   |

(Source: Researcher results, 2017)

در زیر نتایج حاصل از تحلیل سلسله مراتبی AHP که از طریق نرم‌افزار EXPERT CHOICE محاسبه شده است نشان داده شده است. نتایج بیانگر این امر است که هنرهای تجسمی (A) با امتیاز ۰/۱۸۸ و مدل‌های مفهومی (B) با امتیاز ۰/۰۸۱ به ترتیب دارای بیشترین اهمیت در آموزش کودکان تیزهوش با فناوری نانو تکنولوژی می‌باشند.



نمودار ۱. نتایج مدل تحلیل سلسله مراتبی AHP

(Source: Researcher results, 2017)

### دستاوردهای علمی پژوهشی

جغرافیای کاربردی نقشی اساسی در زندگی روزمره ما دارد. در دهه ۱۹۶۰، تحول بزرگ در جغرافیای کاربردی با انقلاب کمی در جغرافیا شروع می‌شود، دانش جغرافیا با نگاه دوباره به درون و محتوی خود، تحلیل‌های فراوانی از فضای زندگی به دست می‌دهد و نظریه‌های تازه‌ای را مطرح می‌کند. یکی ازین تکاملات ظهور فناوری نانو به عنوان

موج چهارم انقلاب صنعتی بود که علاوه بر انقلابی که در جهان به پا کرد، هیاهویی در نظامهای آموزش کشورهای دنیا به وجود آورد تا افراد متخصص را در این زمینه تربیت کند.

آموزش فناوری نانو به دانش آموزان از طریق هنرهای تجسمی که در آن مفهوم یا ایده موجود با جنبه‌های زیبایی‌شناسانه برای خلق پدیده‌ای نوین تاثیرگذار است؛ یکی از راههای مهم و هوشمندانه انتقال آموزش فناوری نانو است که بسیاری از کشورها برنامه‌های گوناگونی برای آموزش سنین پیش از دانشگاه دارند. تجایی که آموزش این فناوری به دانش آموزان ابتدایی را در دستور کار خود قرار داده‌اند. در حال حاضر با مدل‌های بصری می‌توان راه آسان و جذابی برای یادگیری این مهم به کاربست. فناوری‌هایی که در آینده نه‌چندان دور منجر به ظهور تغییرات بنیادی در ساختار علمی و فنی جوامع بشری خواهد شد. ایجاد مدل‌های بصری راه آسان و جذابی برای یادگیری بوده است، زیرا بینایی پایه و اساس ادراک انسان از محیط اطرافش می‌باشد. در عصر حاضر آموزش تکنولوژی‌های مدرن از طریق مدل‌های بصری رو به افزایش است، از جمله فناوری‌هایی که در آینده نه‌چندان دور بخش عظیمی از فعالیت‌های بشر در این زمینه را تحت شعاع خود قرار خواهد داد، در حوزه فن‌آوری نانو می‌باشد که منجر به ظهور تغییرات بنیادی در ساختار علمی و فنی جوامع بشری خواهد شد.

انتقال دانش جدید نانو به زبانی ساده و قابل فهم برای کودکان و نوجوانان بخصوص دانش آموزان در مدارس به وسیله کتاب‌های درسی که از جهت سرعت بخشنیدن و درک مناسب مطالب می‌باشد و ما را در هم راستا شدن با فن‌آوری‌های فرآگیر در جهان و خروجی آن در مقاطع بالاتر کمک می‌کند، در کشور ما آموزش فن‌آوری جدید باید به‌طور بنیادی موردنوجه قرار گیرد. با پیشرفت سریع علوم، وظیفه ما ایجاد زمینه‌های مساعد آموزشی برای دانش آموزان است، نانو در آینده‌ای نه‌چندان دور بخش عظیمی از فعالیت‌های بشر را فرامی‌گیرد، ازین‌رو از طریق مدل‌های تجسمی و تعامل دوگانه فن‌آوری و علوم زیستی و فیزیک می‌توان به این هدف رسید.

عدم یادگیری و پیشرفت به موقع دانش آموزان با علوم نوین دنیا، سطح آگاهی آنان را نسبت به سایر کشورها پائین‌تر آورده است. در کشورهای درحال توسعه توجه چندانی به علوم نانو علی‌الخصوص فناوری نانو مبذول نگردیده است کشور ما در زمینه فناوری نانو در جهان رتبه هفتم و در کشورهای اسلامی خاورمیانه مقام اول را به خود اختصاص داده است و با توجه به جمعیت جوان و ویژگی‌های فرهنگی وجود دانشگاه‌های متعدد در اقصی نقاط کشور، پتانسیل بالقوه بسیار مناسبی جهت توسعه مدل‌های تجسمی از طریق فناوری‌های جدید بخصوص تکنولوژی نانو وجود دارد. در این پژوهش تلاش شده که با توجه به معیارهای استاندارد آموزشی معاایب و مزایای خدمات آموزشی و ارائه راهکارها و پیشنهاد الگوهای مناسب، در جهت بهروز کردن آموزش گام برداریم؛ بنابراین هدف ما در این پژوهش از نوع علمی و کاربردی است که در این راستا به انتقال دانش و افزایش آگاهی دانش آموزان در ارتباط با مدل‌های مفهومی و آموزش دانش جدید نانو به زبان ساده و قابل فهم برای دانش آموزان پرداخته شده است. در تحلیل مؤلفه هنرهای تجسمی گویه‌های آموزش با استفاده از تعداد اشکال و فرم اشکال، آموزش با استفاده از رنگ، آموزش با استفاده از ابزارهای آموزشی (کتاب، عکس...) و آموزش با استفاده از اینیمیشن‌های کمک آموزشی دارای بیشترین تأثیر و گویه‌های آموزش با استفاده از حجم، آموزش با استفاده از تیزرهای گرافیکی از لحاظ آماری فاقد تأثیر مثبت و معنی‌داری می‌باشند. در تحلیل مدل‌های مفهومی گویه‌های تجهیز آزمایشگاه‌های دانش آموزی به

فناوری نانو، برگزاری نمایشگاه‌های نانو در مدارس، ایجاد سایت دانستنی‌های نانو، دارای بیشترین تأثیر و گویه برگزاری مسابقات نانو در مدارس از لحاظ آماری فاقد تأثیر مثبت و معنی‌داری می‌باشد. با توجه به یافته‌های تحقیق و نتایج به دست آمده از آزمون T test در تحلیل به این نتیجه رسیدیم که مؤلفه هنرهای تجسمی که شامل گویه آموزش با استفاده از ابزارهای آموزشی (کتاب، عکس و...) با ضریب معناداری ۳/۶۸ آموزش با استفاده از انیمیشن‌های آموزشی با ضریب ۳/۶۲ و گویه‌ها مدل‌های مفهومی که شامل تجهیز آزمایشگاه‌های دانش آموزی به فناوری نانو کمک‌آموزشی با ضریب ۳/۶۶ به ترتیب اهمیت بالاترین ضریب را به خود اختصاص داده‌اند. نتایج کلی تحلیل بیانگر این است که هنرهای تجسمی بیشترین ضریب و بیشترین تأثیر را در یادگیری و آموزش فناوری نانو تکنولوژی در مدارس خواهند داشت و همچنین نتایج حاصل از تحلیل سلسله مراتبی AHP که از طریق نرم‌افزار EXPERT CHOICE محاسبه شد نشان داد که هنرهای تجسمی (A) با امتیاز ۰/۱۸۸ و مدل‌های مفهومی (B) با امتیاز ۰/۰۸۱ به ترتیب دارای بیشترین اهمیت در آموزش کودکان تیزهوش با فناوری نانو تکنولوژی می‌باشند.

## References

- Abbasi, Parvin (1992), Review and study of the use of the theoretical high school teachers in Isfahan from teaching aids, Quarterly Journal of Education, 8 (4), 96-97.
- Afrouz, Gholamali (2001), investigating the Relationship between the Depression Rate of Veterans Son and Their Relationship with Fathers, Journal of Psychology and Educational Sciences, Vol. 31, No. 2, Serial No. 875, autumn 2001.
- Bazargan, Abbas, Hejazi, Yousefi-e-Haghghi (2007), Processes of Internal Evaluation, Tehran, Publisher of Duran.
- Bowen, William, M (1993). AHP: Multiple criteria Evolution, in kloster man, Roetall (Eds), spread sheet.
- Brown.E.2010. Engines of creation: The coming era of nanotechnology. Anchor.
- F.SimonisS.Schilthuizen.2006.NanotechnologyInnovationOpportunitiesForTomorrow's Defence (TNO Science & Industry).
- F.SimonisS.Schilthuizen.2006.NanotechnologyInnovationOpportunitiesForTomorrow's Defence (TNO Science & Industry).
- Hafez Nia.Mahmadreza (2010), Introduction to the Research Method in Humanities, Sept. 17, Tehran, Publication .The site of the municipality of Tehran is at <http://www.tehran.ir/>, date of visit 6/7/2016. Saramd, Zohreh, Bazargan, Abbas and Hejazi, Elahe (1392), Research Methods in Behavioral Sciences, Twenty-fifth Edition, Tehran, Publishing House.
- Hrimliy.2011. Nanostructure-mediated drug delivery. Nano medicine, 22-30.
- Huang, A. Notten, N. Rasters, J, 2011, Technol. Transf. 36, 145–172.
- Iran Statistics Bureau.2011. Results of General Census of Population & Housing in2011. Available at: <http://www.amar.org.ir/Default.aspx.tabid=1828>.
- K. Park, Nanotechnology.2007. What it can do for drug delivery, perspective. J. Control. Release120, 1-3.
- Lucy Smith, Edward (1380), the Last Movement of the Twentieth Century. Translation by Sami Azar, Alireza. First Edition. Tehran: Nazar.
- Mashayekhi, Farsi, 1993, Investigating the Preventative Factors of Primary Teachers in Using Educational Technology in the Teaching Process, Learning from the Viewpoint of Teachers in Mazandaran Province, Master's Degree, Tehran University of Technology.
- Mr. Hayer, M. (2004); Sustainable Development of Villages in the Hir District Using GIS, Master's Degree Program in Geography and Rural Planning, Tarbiat Modares University
- Mufaghani, Nasser (1353), several reports on educational technology, June 2003.
- Nanotechnology Policy Studies Committee (1380), Nanotechnology of the Industrial Revolution Future, Vol. I and II, Tehran, Publishing
- Seif, Ali Akbar (2000) Psychology of Breeding. Tehran: Awareness Publishing.

- Shokouie, Hossein (1995). Applied Geography and Geography, Astan Quds Razavi Publishing and Publishing Institute.Comprehensive political culture, the sergeant of "pragmatism".  
Tehran University of Technology (1390) Introduction of Tehran Province  
Vallas.2003.Theoretical studies of a hydrogen abstraction tool for nanotechnology. Nanotechnology. 1991; 2: 187-195.  
Wood, Paul (2005), Contemporary Art, Translation: Farzin, Media. First Edition. Tehran: Nashkhaneh Iran.

